

Monitoren van Sport en Bewegen in Nederland

Dr. Ir. Wanda Wendel-Vos
Senior onderzoeker Sport Bewegen en Gezondheid
Coördinator Kernindicatoren Sport en Bewegen

Wanda.Vos@rivm.nl

Sport op de kaart

Sport Kernindicatoren

Sport
Toekomstverkenning

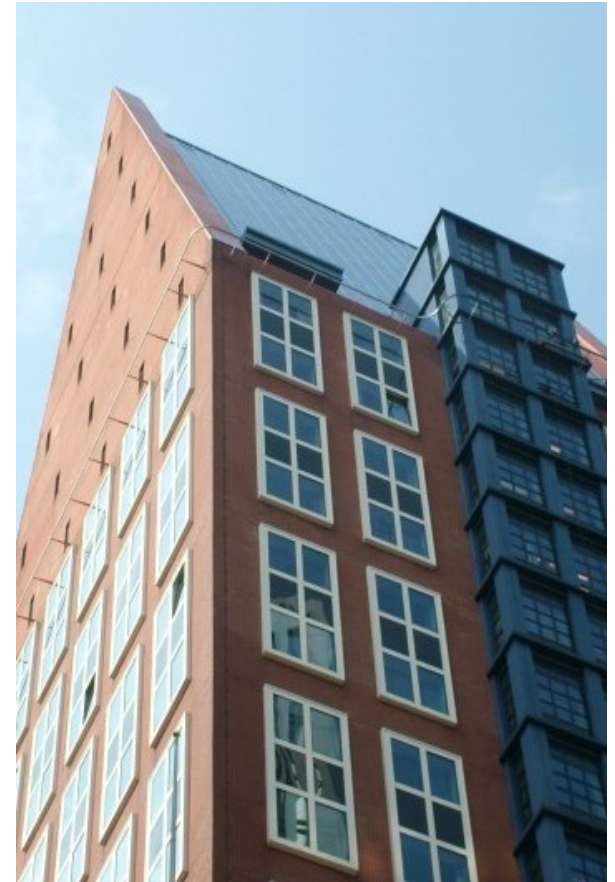
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Maatschappelijke betekenis centraal

Sport en bewegen dragen in belangrijke mate bij aan

- *Betere gezondheid*
- *Verbeteren leefbaarheid en veiligheid*
- *Verbeteren sociale samenhang en integratie*
- *Verbeteren van schoolprestaties*
- *Verminderen schooluitval*

Sport heeft een intrinsieke waarde

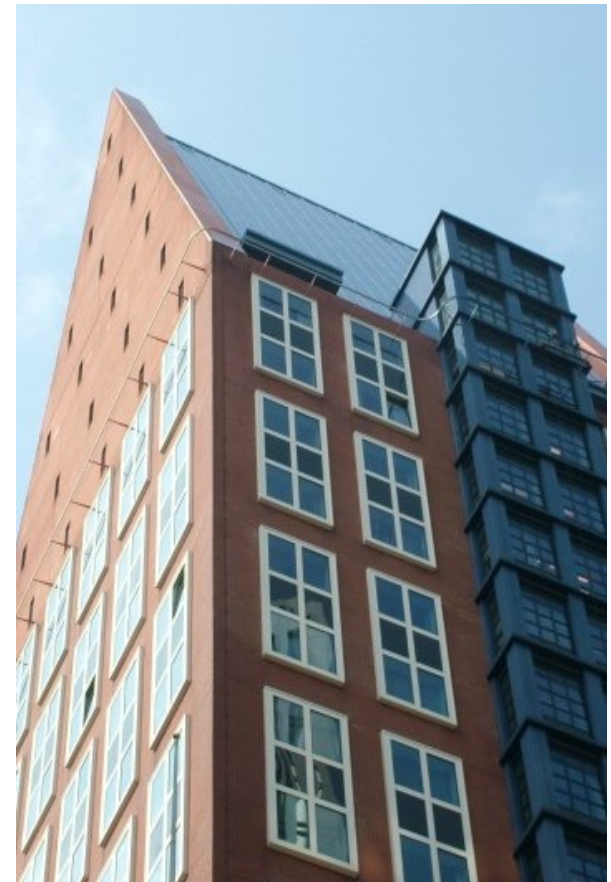

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

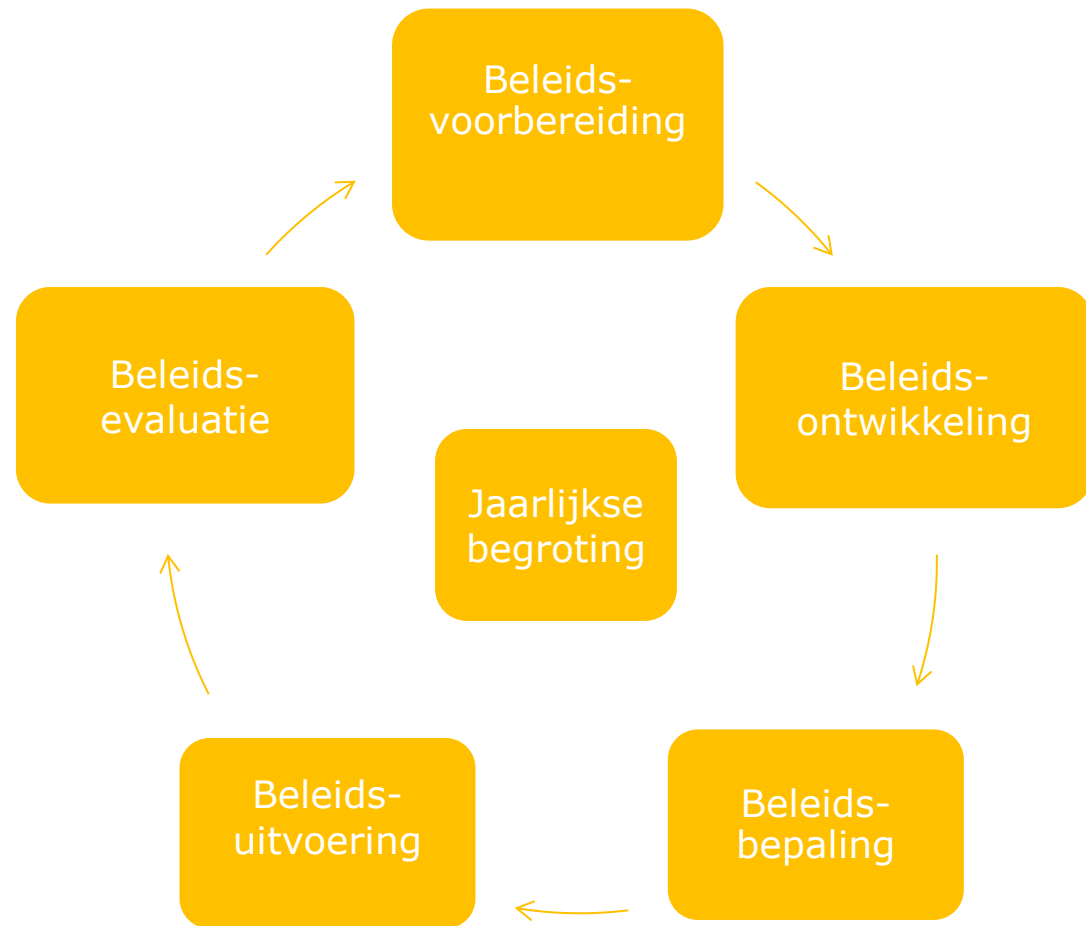
Algemene Doelstelling Sport en Bewegen

Een sportieve samenleving waarin voor iedereen passende en veilige sport- en beweegmogelijkheden aanwezig zijn en waarin uitblinken in sport wordt gestimuleerd.

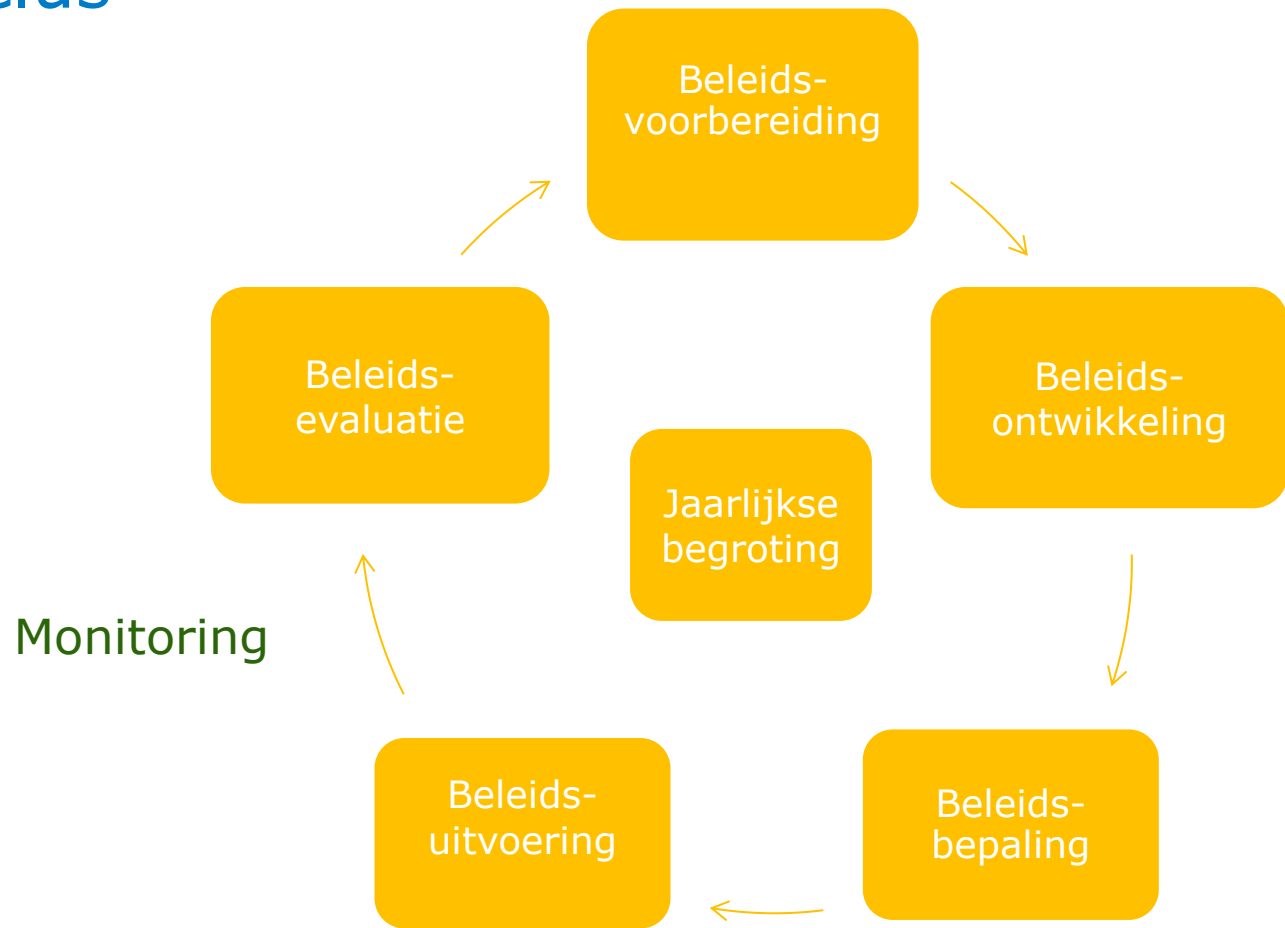
Beleidscyclus

Beleidscyclus

Toekomstverkenning

Monitoring en Toekomstverkenning

- Prevalenties
- Trends vanuit het verleden
- Verwachte trends in de toekomst
  - Bij gelijkblijvend beleid
  - Gebruik makend van perspectieven

Kernindicatoren Sport en Bewegen staan centraal

Kernindicatoren Sport en Bewegen

- 2012: Verbeterplan versterking data-infrastructuur sport
  - *Duurzaam meten van een beperkte set kernindicatoren*
  - *Zo efficiënt mogelijk verzamelen en ontsluiten*
- 2014: Benoeming kernindicatoren door de Minister
  - *Duurzaam in de tijd volgen*
  - *Kwaliteit, vergelijkbaarheid en continuïteit absolute vereiste*
  - *Preferente databronnen*
  - *Preferred suppliers*

Coördinatie: RIVM

Kernindicatoren Sport en Bewegen

Sportdeelname en clublidmaatschap

- Sportdeelname, wekelijks
- Sportdeelname, $\geq 12x$ per jaar
- Clublidmaatschap

Beweeg- en zitgedrag

- Beweeggedrag
- Zitgedrag

Sport- en beweegaanbod

- Tevredenheid sport- en beweegaanbod
- Voorzieningenniveau
- Bewegvriendelijke omgeving

Wedstrijden en evenementen

- Sportklimaat: veilig voelen
- Sportklimaat: wangedrag
- Sportfan via bezoek
- Sportfan via media

Top-10 ambitie

- Internationale medaillespiegel
- Internationale medaillespiegel junioren

Sport economie

- Vrijwilligerswerk
- Werkgelegenheid in de sport
- Bruto binnenlands product sporteconomie

Bewegingsonderwijs

- Bewegingsonderwijs in primair en voortgezet onderwijs

Sportblessures

- Aantal geblesseerde sporters
- Aantal blessures / 1000 uur gesport

Prestatie verhogende middelen

- Doping
- Prestatie verhogende middelen

www.kernindicatorensportenbewegen.nl

Kernindicatoren Sport en Beweging

Preferente databronnen	Preferred suppliers
Leefstijlmonitor	RIVM (CBS)
Vrijetijdsomnibus	SCP (CBS)
Monitor bewegingsonderwijs	Mulier Instituut
Relatieve medailletabel	NOC*NSF
Accommodatiemonitor Sport	Mulier Instituut
Sportsatellietrekening	CBS

VWS gebruikt de kernindicatoren om verantwoording af te leggen in de Tweede Kamer

Sport

Inhoud

Sport op de kaart

Sport Kernindicatoren

Sport Toekomst Verkenning

Meer informatie

▼ Inhoud sport

Sport op de kaart	Sport Kernindicatoren	Sport Toekomstverkenning
		
<ul style="list-style-type: none"> Sport- en beweegdeelname Sport- en beweegaanbod Gehandicaptensport Beleid Topsport Sportzorg	<ul style="list-style-type: none"> Beweeg- en zitgedrag Sportdeelname en clublidmaatschap Sportblessures Bewegingsonderwijs Sport economie Wedstrijden en evenementen Prestatieverhogende middelen Top-10 ambitie	<ul style="list-style-type: none"> Participatie Vitaliteit Economie Topsport

Wekelijks sporten

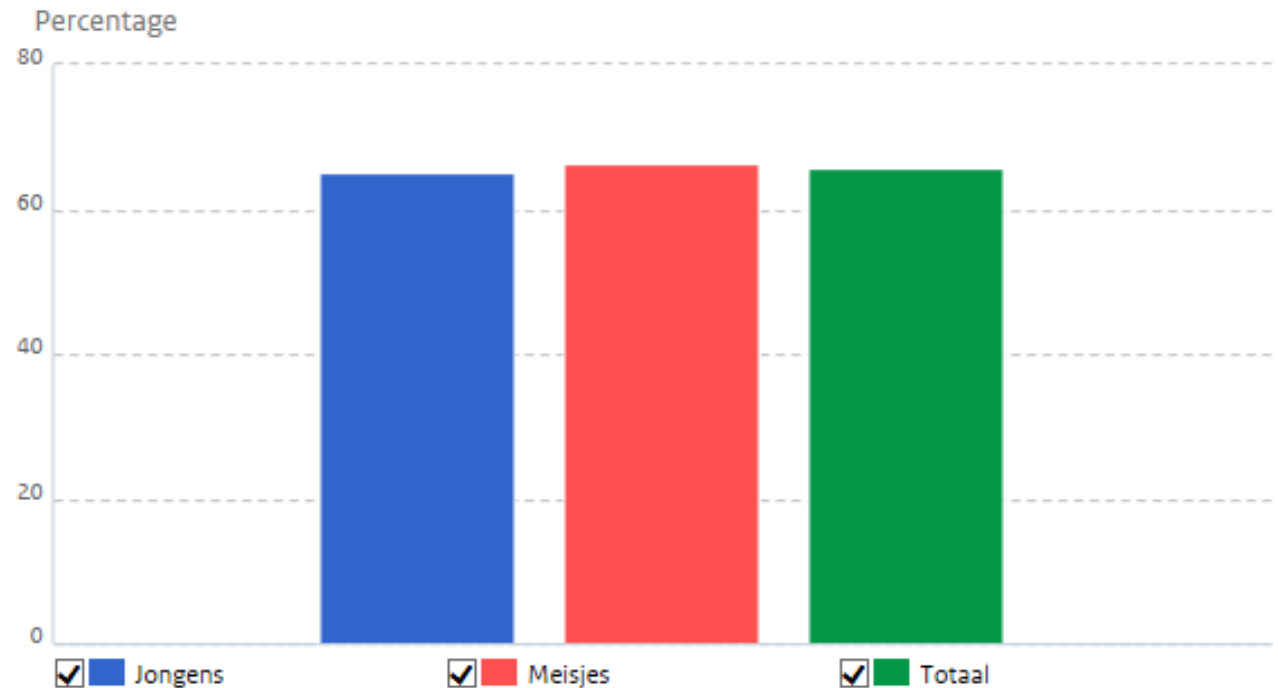

Prevalentie

Wekelijkse sporters, 2015

Kinderen van 4 tot 12 jaar

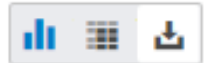

Bron: [Leefstijlmonitor, RIVM i.s.m. VeiligheidNL en CBS, 2015](#)

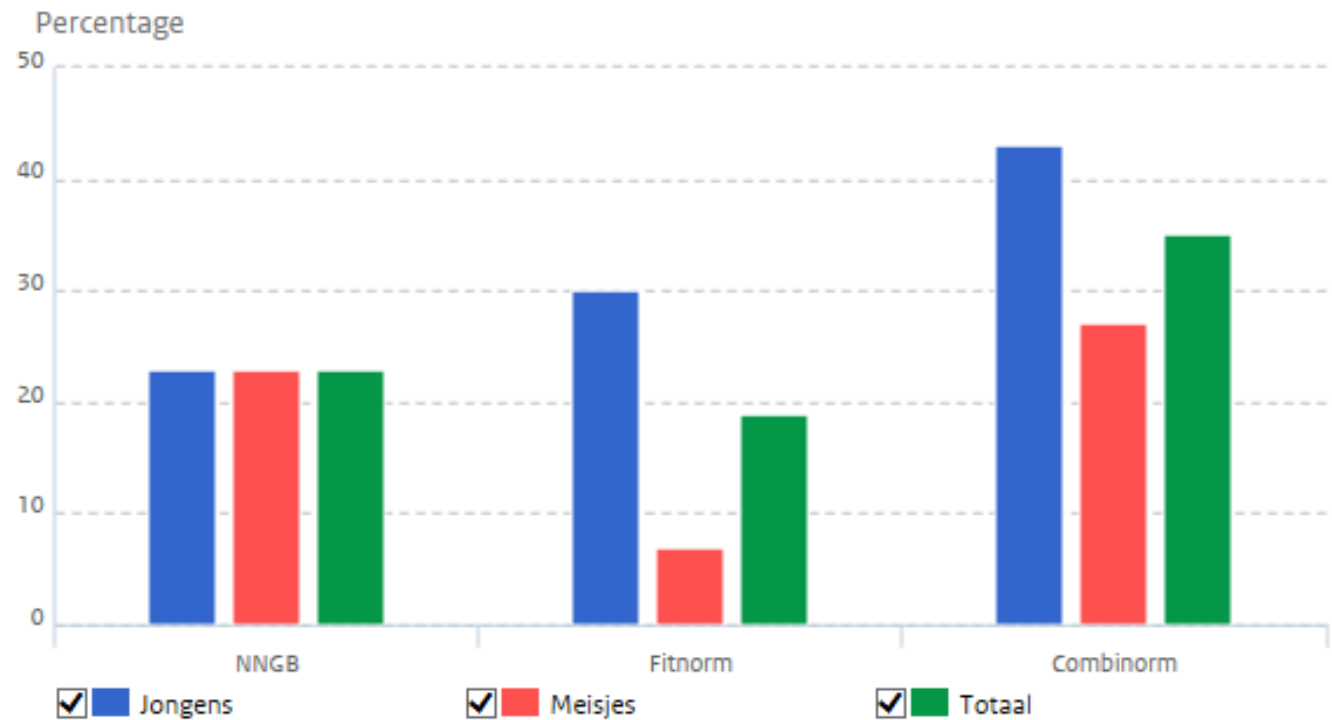

Prevalentie

Voldoen aan NNGB, Fitnorm en Combinorm, 2015

Kinderen van 4 tot 12 jaar

Bron: Leefstijlmonitor, RIVM i.s.m. VeiligheidNL en CBS, 2015 [↗](#)

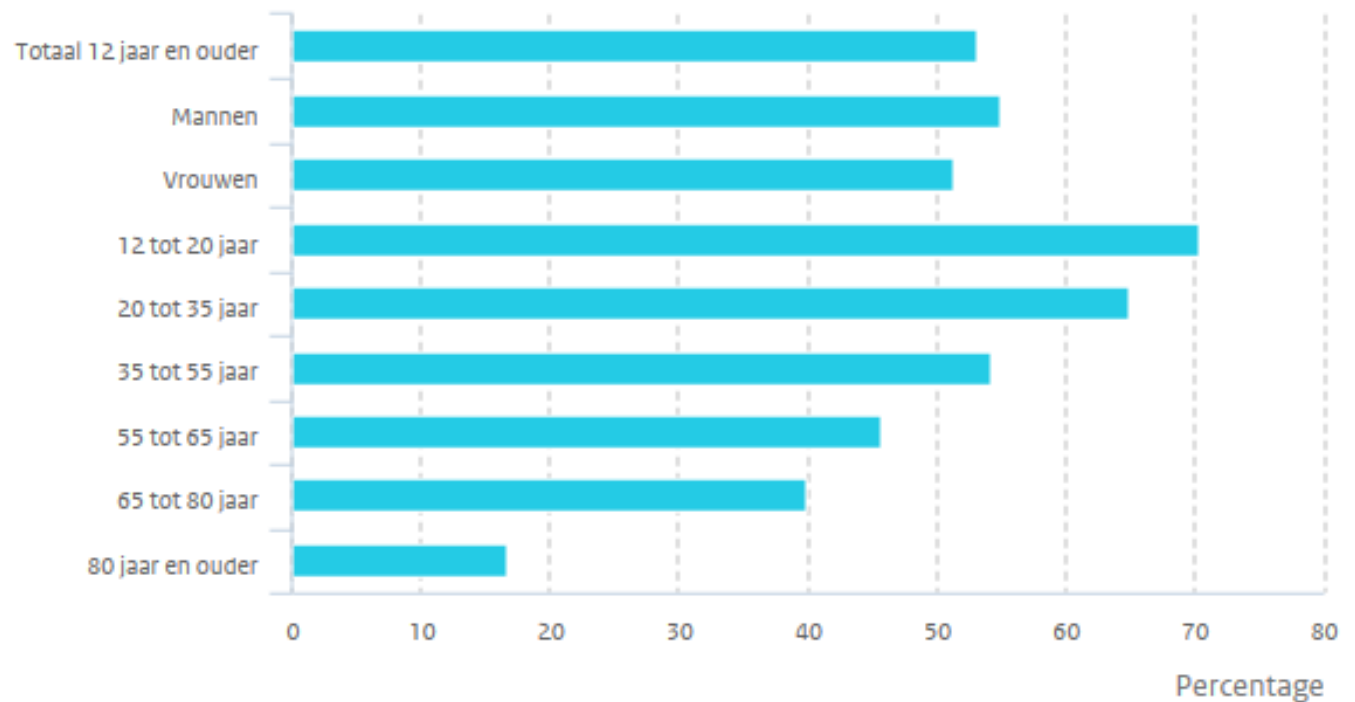

Prevalentie

Wekelijkse sporters, 2015

Bevolking van 12 jaar en ouder

Prevalentie (per gemeente)

Wekelijkse sporters 2012

per gemeente, volwassenen van 19 jaar en ouder

Percentage

35 - 47

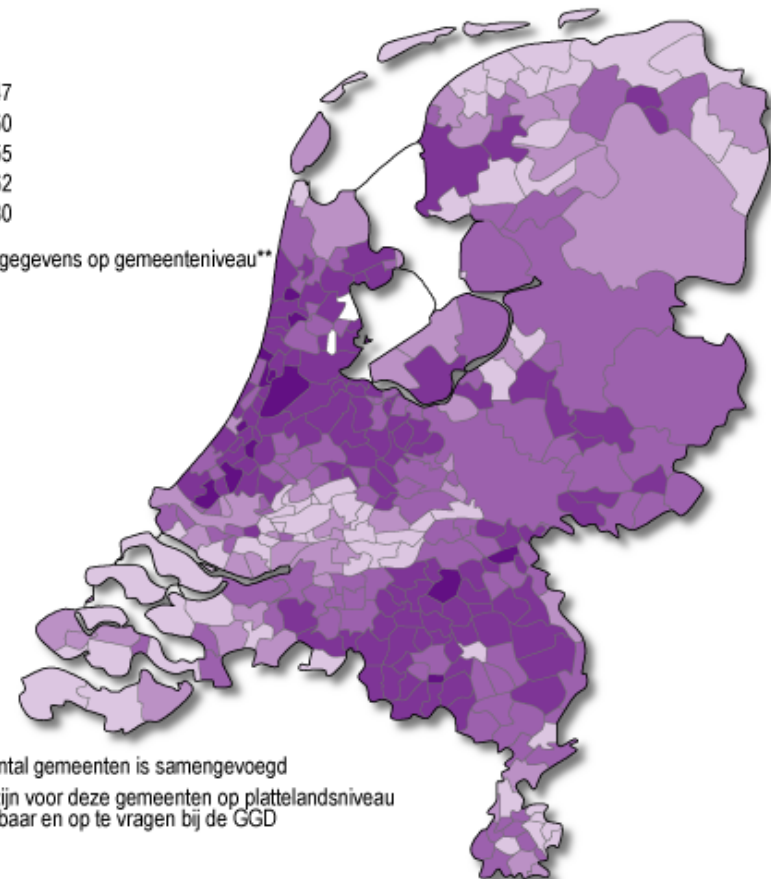
47 - 50

50 - 55

55 - 62

62 - 80

geen gegevens op gemeenteniveau**

* Een aantal gemeenten is samengevoegd

** Cijfers zijn voor deze gemeenten op plattelandsniveau beschikbaar en op te vragen bij de GGD

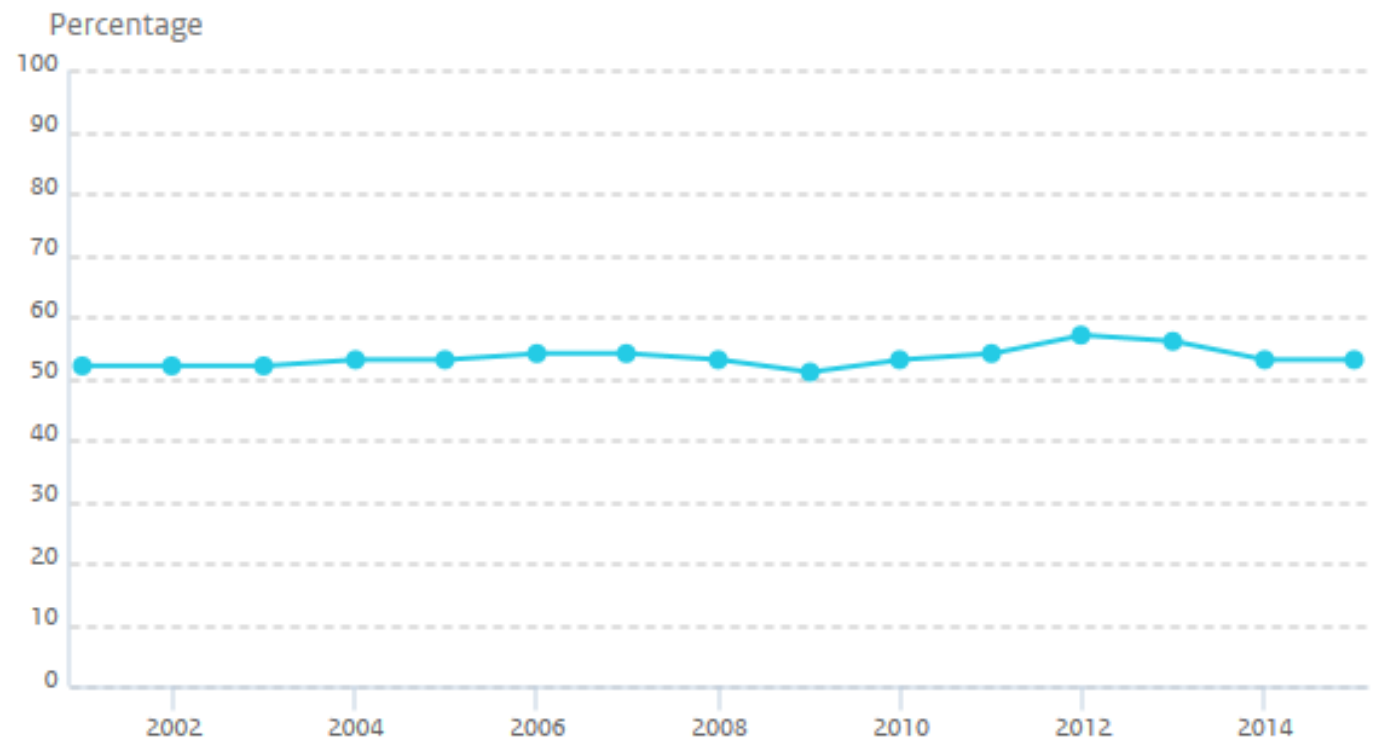

Trend

Wekelijkse sporters 2001-2015

Bevolking van 12 t/m 79 jaar

Bron: [CBS-Gezondheidsenquête](#), [Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor](#), CBS i.s.m. RIVM , 2015

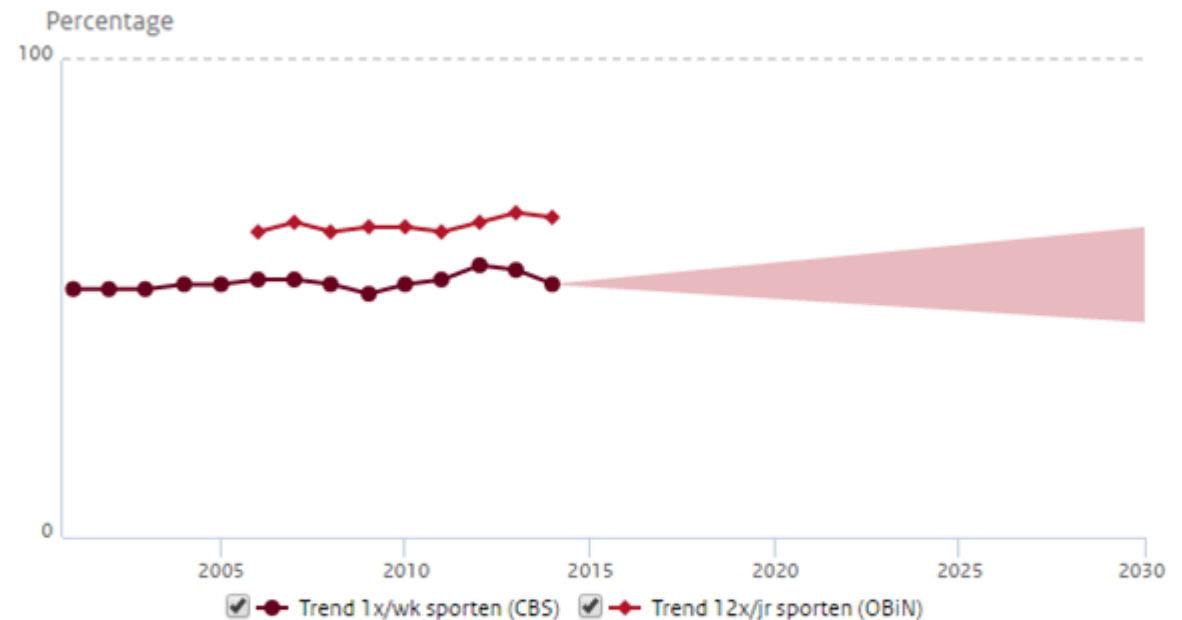

Verwachte ontwikkelingen tot 2030

- Sportdeelname ongeveer gelijk
- Verschuiving naar andere typen, meer individuele sporten

Bevolking van 12 jaar en ouder

Bronnen: CBS-Gezondheidsenquête, 2001-2014; Mulier Instituut (OBiN 2006-2014); SCP/CBS (VTO 2012-2014)

- Trendskenario van wekelijkse of maandelijkse sportdeelname
- Projecties naar de toekomst zijn op basis van kwalitatieve oordelen van de expertwerkgroep
- wk=Week en jr=Jaar

Perspectieven op de sporttoekomst

Naar de top

- Medailles winnen voor Nederland
- De beste willen zijn
- Je grenzen verleggen
- Talentontwikkeling

Voel je fit

- Een gezonde geest in een gezond lichaam
- Lekker bewegen
- Ontspanning en vitaliteit
- Flexibel en met eigen regels

Door vriendschap verenigd

- Iedereen mag meedoen
- Sportiviteit en integriteit
- Een veilige omgeving om samen te spelen
- De liefde voor de vereniging verbindt de mens

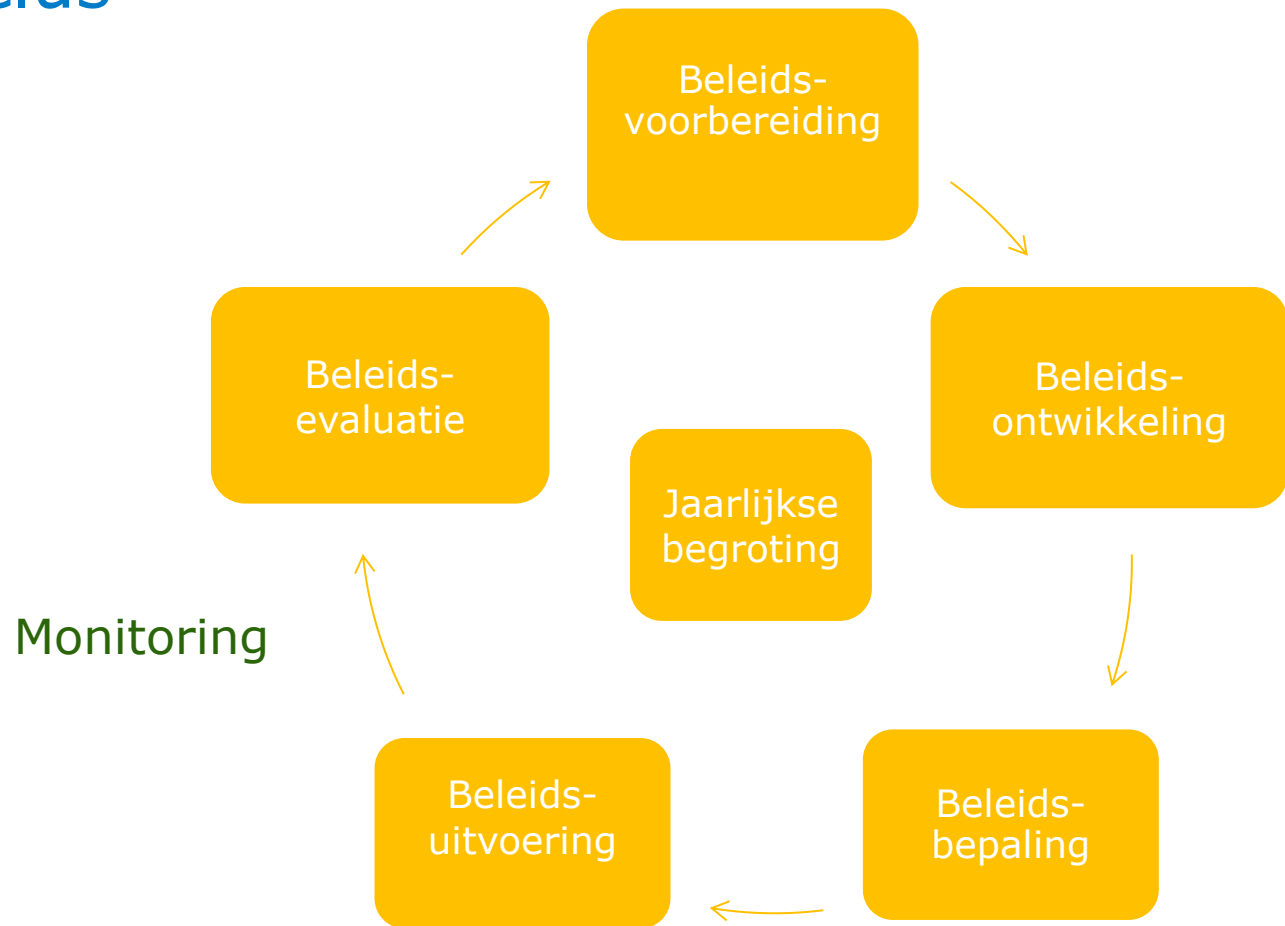
Leef mee

- Sporters steunen
- Evenementen beleven
- Uitslagen voorspellen
- De sport-economie floreert

Beleidscyclus

Toekomstverkenning

Tot slot....

- Landelijke benchmark is breder toepasbaar
  - % *niet-sporter in gemeentelijke nota's*
  - *Onderzoekspopulaties tov landelijk gemiddelde*
- Gebruik van preferente databronnen draagt bij aan eenduidigheid van cijfers.
- Internationale vergelijkingen
  - Global Observatory for Physical Activity (GoPA!)
  - WHO Country Profile (samenwerking met EU)
  - **Report Card Children**